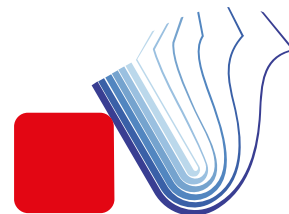

HRVATSKA UDRUGA ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA

Vanja Jurilj, dipl. knjiž. i dipl. komp.
stručna suradnica savjetnica
predsjednica Hrvatske udruge školskih knjižničara

Hrvatska udruga
školskih knjižničara
Croatian Association
of School Librarians
Zagreb
OIB 48408930033
www.husk.hr

Zagreb, 8. studenoga 2016.

MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA RH

ZAGREB, Donje Svetice 38
n/p ministra dr. sc. Pave Barišića, prof.

**Predmet: Planiranje namjenskih sredstava za nabavu lektirnih
naslova u školskim knjižnicama u proračunu Republike
Hrvatske za 2017. godinu**

Poštovani,

s obzirom na zakonske obaveze o financiranju nabave lektirnih naslova u školskim knjižnicama iz proračunskih sredstava (*Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Čl. 143 Stavak 3*), obraćamo se nadležnom Ministarstvu s molbom za planiranje odgovarajućih namjenskih sredstava u Proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu.

Obrazloženje:

Danas, 8. studenoga 2016. godine, u paviljonima Zagrebačkog velesajma počinje Interliber, najveći sajam knjiga u Hrvatskoj. Iako svake godine Sijam ruši rekorde po broju posjetitelja, ni ove godine na njemu veliki kupci neće biti školski knjižničari.

Najbrojnija skupina knjižničara Hrvatske, i zasigurno ona skupina s najvećim utjecajem na čitalačke i obrazovne navike mladih, niti ove godine neće moći obnoviti fondove svojih školskih knjižnica lektirnim naslovima i stručnom literaturom neophodnom za suvremeni odgojno-obrazovni proces, a kamoli naslovima iz novije knjižne produkcije. Razlozi takvoga stanja kriju se, prije svega, u prestanku izvršavanja preuzete zakonske obaveze o financiranju nabave lektirne građe u ime Ministarstva znanosti i obrazovanja. Naime, na prijedlog **Hrvatske udruge školskih knjižničara**, a s ciljem unaprjeđenja rada školskih knjižnica i njihovoga potpunijeg uključivanja u osuvremenjivanje nastavno-obrazovnoga procesa, **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta** je **od 2003. godine** započelo s praksom **isplate**

HRVATSKA UDRUGA ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA

namjenskih sredstava školskim knjižnicama za nabavu lektirnih naslova. Time je ostvareno višegodišnje traženje školskih knjižničara da u suradnji sa stručnim timovima, učiteljima i učenicima svojih škola sami kreiraju knjižnični fond koji odgovara upravo njihovim specifičnim potrebama. Pozitivni pomaci takvoga načina nabave i izgradnje fonda donijeli su brze i vidljive pomake i u kvalitativnoj i u kvantitativnoj strukturi fondova školskih knjižnica. Također, uz poboljšanu kvalifikacijsku strukturu školskih knjižničara, u **kratkom vremenu, školske knjižnice približile su se zakonskim standardima** i, što je još značajnije, **potrebama svojih korisnika**.

Hrvatska udruga
školskih knjižničara
Croatian Association
of School Librarians
Zagreb
OIB 48408930033
www.husk.hr

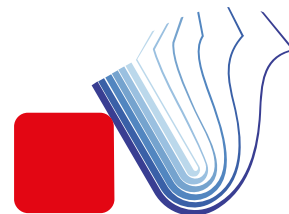
Nažalost, **uspješan model namjenskog financiranja školskih knjižnica u ime MZOS-a nije potrajao**: već 2005. godine sredstva za nabavu lektire u školskim knjižnicama iskorištena su za isplatu duga za smjenski rad zaposlenicima, 2006. i 2007. godine sredstva su isplaćena u smanjenom iznosu od 10,00 kn po učeniku za sve škole, a i to tek nakon velikih pritisaka Hrvatske udruge školskih knjižničara, izravno i putem medija. Projekt besplatnih udžbenika umanjio je iznose na mnogim proračunskim pozicijama MZOS-a, ali pozicija za nabavu lektire za školske knjižnice, iako i zakonski definirana, jedna je od rijetkih koja je svedena na nulu. **Od 2008. godine ni dopisi nadležnim institucijama ni prilozi u medijima nisu urodili plodom**: školske knjižnice otada nisu od nadležnog ministarstva dobile „niti kunu“, kako je to zorno izrekla novinarka Jutarnjeg lista. **Iznimku čini postizborna 2012. godina** kada je Hrvatska udruga školskih knjižničara uspjela potaknuti tadašnjega ministra obrazovanja **Željka Jovanovića** da amandmanom u državnom proračunu osigura opremanje školskih knjižnica lektirnom u iznosu od **3,8 milijuna kuna** - otprilike 7,5 kuna po učeniku.

Ovo obrazloženje ima namjeru ukazati kako i prije globalne financijske krize, koja je dobrodošao izgovor za sve propuste i probleme kao i za proklamirana milozvučna načela o „društvu znanja“, usprkos zakonski definiranim obavezama, nije bilo sustavne brige niti ispunjenja zakonskih obaveza nadležnih institucija.

I kao djelatnici u sustavu obrazovanja i kao građani, duboko smo svjesni sve složenosti i društvenog i ekonomskog trenutka u kojoj se naša država, a i okruženje, nalazi. Bez želje da preneglašavamo značaj svoje djelatnosti, i uz spoznaju da redovito financiranje nabave lektirnih naslova u školskim knjižnicama nije jedini uvjet za pomak prema kvalitetnijem obrazovanju, ipak smatramo da ono **jest neophodan prvi korak, za pomak naprijed prema promicanju čitalačkih navika i kompetencija učenika** koji su temeljna kompetencija za stjecanje svih ostalih znanja.

O opremljenosti školskih knjižnica ovisi **pravo na znanje i obrazovanje pod jednakim uvjetima za sve učenike**. Ukoliko se građa ne nabavlja redovito, nemoguće je pratiti potrebe promjena u školstvu koje zahtijevaju suvremeni kurikulum, nacionalni ispiti, državna matura i promjene u strukovnom obrazovanju. (Zbog nejednake razvijenosti gradova i općina, **samo redovito financiranje svih školskih knjižnica u ime Ministarstva znanosti i obrazovanja može osigurati ispunjenje ovih uvjeta**.)

HRVATSKA UDRUGA ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA

Ono što je još važnije, **o čitanju, knjizi i jeziku ovisi održanje duha svakoga naroda. A bez duha prestaje život i počinje „borba za preživljavanje“**, kako je to mudro izrazio poglavica Seattle u jednom drugom kontekstu.

Stoga, kao strukovna udruga školskih knjižničara Hrvatske, tražimo od **Ministarstva znanosti i obrazovanja** da ispuni svoju zakonsku obavezu financiranja nabave lektirnih naslova za školske knjižnice u Republici Hrvatskoj, u skladu s člankom **142. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 89/08)** i u proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu osigura za to potrebna sredstva.

Kao građani ove zemlje, molimo nadležna tijela da preuzmu odgovornosti, veće i važnije od onih iskazanih u zakonima i potpisanim međunarodnim dokumentima, a to je **odgovornost za stvaranje preduvjeta za ostvarenje suštinskog poslanja odgoja i obrazovanja budućih naraštaja i, već spomenutog, održanja duha hrvatskoga naroda.**

Vjerujemo da i među školskim knjižničarima i ostalim odgojno-obrazovnim djelatnicima, kao i među građanima i predstavnicima izvršne vlasti, ima dovoljno onih koji se zalažu za ostvarenje svih navedenih i važnih ciljeva.

S poštovanjem,

Vanja Jurilj, dipl. knjižničarka i dipl. komparatistica

stručna suradnica savjetnica u Osnovnoj školi Antuna Mihanovića, Zagreb

predsjednica Hrvatske udruge školskih knjižničara

članica IFLA-ine Sekcije za školske knjižnice

predsjednica Međunarodne udruge školskih knjižničara za Europu

